

Propunere pentru identificarea zonelor potențiale de “protecție strictă” conform îndrumărilor CE¹ pentru aplicarea Strategiei Europene pentru Biodiversitate 2030.

A. Peisaje mozaicate silvo-pastorale (agro-silvice) cu mare valoare conservativă, reprezentate de mixul de habitate de pajiști-tufărișuri-păduri.

Valori de conservare considerate
<ul style="list-style-type: none">• Funcționalitatea ecologică a peisajului mozaicat silvo-pastoral (agro-silvic) format din mixul de habitate forestiere /tufărișuri din afara fondului forestier național și fânețele /pajiștile permanente (vezi A.1)• Peisajului mozaicat silvo-pastoral (agro-silvic) își maximizează valoarea de conservare dacă sunt incluse și zonele umede respectiv habitatele de stâncării /grohotisuri.
Priorități privind desemnarea:
(i) creșterea conectivității ecologice a habitatelor forestiere prin „anveloparea” trupurilor de pădure izolate din FFN cuprinse în mozaic (ii) îmbunătățirea conectivității ecologice a rețelei de arii naturale protejate (iii) suprafețe ce asigură conectivitatea ecologică la nivel regional și care au fost incluse în coridoare ecologice identificate prin proiecte științifice finanțate /recepționate de autorități (iv) suprafețe din ariile naturale protejate desemnate, unde pădurile /tufărișurile sunt identificate și cartate ca habitate de interes comunitar prin PM ale AP Natura 2000 (v) suprafețe situate în bazine hidrografice cu riscuri de inundații (vi) pășuni afectate de degradarea terenurilor cu nevoi de reconstrucție sau intervenții prin NbS pentru atenuarea eroziunii sau a riscului la inundații (vii) suprafețe de mozaic pajiști-pădure izolate la nivel de peisaj ce funcționează ca ritmatori de biodiversitate (biodiversity pacemakers) pentru zone învecinate debilitate ecologic
Nota: <ul style="list-style-type: none">- Corelare cu distribuția Fondului Forestier Național (i).- Corelare cu distribuția rețelei de AP (ii)- Corelare cu coridoarele ecologice identificate prin proiecte științifice recepționate de autoritatea competentă (iii)- Corelare cu PM ale Ariilor Naturale protejate (iv)- Corelare cu PM al Riscului la Inundații unde menținerea acestui mozaic are implicații semnificative (v)- Corelare cu baza de date APIA (vi)
Măsuri de management
Protecție strictă a peisajului mozaicat silvo-pastoral (agro-silvic) , prin măsuri de management active Restricții: <ul style="list-style-type: none">✓ Defrișarea² vegetației forestiere✓ Exploatarea agregatelor minerale✓ Schimbarea categorie de folosință (e.g. în drumuri de acces, intravilan) pe mai mult de 5% din peisaj (motiv pentru care propunerile de suprafețe potențiale ar trebuie declarate > 10%).✓ Impădurirea cu speciilor alohtone Măsuri active de management: <ul style="list-style-type: none">✓ Activități de cosire și pășunat, inclusiv în zona de pădure /tufărișuri✓ Extragerea masei lemnoase (i.e. anual max. 1% din volumul de lemn pe picior, fără deschiderea de ochiuri mai mari de 2 înălțimi de arboret)✓ Recoltare fructe și ciuperci (cu limitări dispuse prin acte de reglementare)✓ Lucrări privind intervenții de prevenire a dezastrelor naturale✓ Reconstrucție ecologică✓ Constituirea de blocuri fizice eligibile la plăți APIA și pe suprafețele împădurite pentru menținerea acestui peisaj mozaicat

A.1. Argumente privind identificarea **peisajelor mozaicate silvo-pastorale (agro-silvice) cu mare valoare conservativă** formate din habitate de pajiști-tufărișuri-păduri, ca zone potențiale de “protecție strictă”: (i)

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/criteria-and-guidance-protected-areas-designations-staff-working-document_en

² Conform definiției EUDR

valoarea conservativă ridicată pentru biodiversitate; (ii) crește coerența rețelei Natura 2000 și îmbunătățește conectivitatea siturilor Natura 2000; (iii) îndeplinirea **serviciilor ecosistemice** pentru **adaptarea și combaterea efectelor schimbărilor climatice** (4.1.4. Other ecosystems)

Reprezentativitate:

- ✓ **habitate** de interes comunitar /prioritare
- ✓ **specii de interes comunitar** sau prioritare/strict protejate UE și RO
- ✓ zona de tranziție între pajiștile permanente și pădure constituie o **zone extinsă de ecoton** ce adăpostește o **biodiversitate specifică ridicată**.
- ✓ esențiale pentru **păstrarea identității culturale a comunităților** locale în zonele în care există în mod **tradițional de utilizare**

Proportionalitate:

- ✓ acoperă **suprafețe extinse specifice la nivel național** (peste 3 milioane ha la nivel național)

Conectivitate:

- ✓ asigură menținerea /îmbunătățirea **conectivității funcționale** a trupurilor izolate de pădure din FFN **pentru speciile dependente de pădure** ce au capacitate redusă de dispersie (e.g. insecte, ciuperci etc.)
- ✓ constituie **zone centrale de distribuție ale rețelelor de conectivitate** (i.e. sunt peisaje naturale cu favorabilitate ridicată pentru mamifere); constituie un mix de habitate favorabile incluse în **coridoare ecologice** (a se vedea proiectele de conectivitate implementate în RO pentru carnivorele mari ca specii umbrelă)

Funcționalitate:

- ✓ asigură **funcționalitatea ariilor protejate** prin conservarea habitatelor de interes comunitar (convergență cu planurile de management ale siturilor Natura 2000)
- ✓ împreună cu habitate de pajiști, susțin funcțional **zoocenoze specifice zonelor de tranziție**
- ✓ dețin o **reziliență sporită** comparativ cu pădurile create artificial (prin împădurirea terenurilor agricole), fiind instalate în mod natural prin **procese naturale de succesiune**
- ✓ dispun de o **adaptabilitate sporită**, cu capacitate mare de evoluție datorită dinamicii crescute și a numărului mare de specii edificatoare caracteristice

A.2 Argumente tehnice și de guvernare

- (i) Pădurile/tufărișurile din afara fondului forestier (cu excepția celor care sunt cartate ca habitate de interes comunitar prin planurile de management), **pot fi defrișate în mod legal** deoarece: (*) nu beneficiază de reglementări de management dedicate, iar (**) plățile APIA pentru pajiști permanente stimulează mărirea blocurilor fizice eligibile în defavoarea suprafețelor acoperite de păduri /tufărișuri
- (ii) **Nu** afectează schemele de plată **APIA** existente pentru pășuni
- (iii) Terenurile pe care este instalată vegetația forestieră își vor păstra destinația agricolă. Se vor putea acorda **subvenții /plăți conservatorii și pentru aceste suprafețe**, care vor devenii eligibile la plată, pentru a susține eforturile de conservare

Context. Romania are conform [EU observatory on deforestation and forest degradation](#) cca **9 mil. ha** terenuri acoperite cu vegetație forestieră (conf. definiției FAO pentru păduri). România raportează **7 mil. ha păduri** (conf. [Inventarului Forestier National](#)) din care doar pentru **6,4 mil. ha** încadrate în fond forestier național (**FFN**), pentru care este aplicabil regimul silvic. Aproximativ **1,2 mil ha** sunt terenuri acoperite cu vegetație forestieră (pășuni împădurite) care împreună cu pajiștile /fânețete permanente și stâncăriile formează un peisaj mozaicat cu înaltă valoare de conservare de peste **3 mil ha**, absolut semnificativ la nivel național mai ales în ce privește biodiversitatea

- (iv) **Prevenine defrișarea legală** și asigură **conservarea vegetației forestiere** din afara fondului forestier național și susține **încadrarea recoltelor de lemn** în limitele previzionate pentru silvicultură, stabilite în contextul politicilor UE privind clima și energia pentru 2030 (**LULUCF, RED**).
- (v) **Anticpează soluționarea** unor **prevederi europene obligatorii**: [EU Nature restoration law](#) și [EUDR](#) (Reg. UE 1115 /2023 „Deforestation-free”)